

Чистота у бібліотеці

Назар'єва С.В.,
заст. директора НБ МДУ

Що воно таке?

Бібліотека закрита для читачей, проводяться заходи по санітарному обслуговуванню фонду і приміщень бібліотеки

- «А ми моем все - и полы, и столы, и стены ... Даже окна ... А книжные полки - это же святое!»
- «...а мы в санитарный день еще умудряемся отмечать Дни рождения и поздравлять коллег! :)»
- «А мы в этот день до 2 часов только сидим) И только на кафедрах разбираемся. А полки как и полы уборщицы вытирают»
- «...а у нас санитарный день на 1 час короче рабочего дня и в первой половине дня мы пишем отчет за месяц и план на следующий, и прибираемся каждый на своем столе, полочках. Пыль и все остальное убирает уборщица»

http://vk.com/topic-556500_7060014

СССР → РФ

Правила техники безопасности в библиотеках,

утвержденные Министерством культуры СССР 1.09.1975 г. (введены с 1.01.1977 г.), согласованные с ЦК профсоюза работников культуры 20.08.1975 г

<http://natalyavladi.livejournal.com/9820.html>

5.129. В каждой библиотеке один раз в месяц нужно проводить санитарный день. В этот день библиотека читателей не обслуживает.

5.130. В санитарный день выполняют следующие работы:

- **обеспыливание фондов и каталогов;**
- **проверка, мелкий ремонт,**
- **проверка, чистка и устранение неисправностей в осветительной, электросиловой, вентиляционной, отопительной и водопроводно-канализационной системах;**
- **мелкий ремонт помещений и другие неотложные работы.**

Рекомендуется на каждый санитарный день составлять план работы, к работам в санитарный день привлекать читательский актив.

Использовать санитарный день на выполнение других работ запрещается.

РЕСПУБЛИКА БЕЛОРУСЬ

Положение о санитарном дне учреждения «Гомельская областная универсальная библиотека им. В.И. Ленина»

- Подробно: уборка помещений
- Работники библиотеки в санитарный день должны проводить санитарную уборку в отделах, где они работают, и в книгохранилищах.

<http://goub.org/article/a-92.html>

УКРАЇНА

Про затвердження Правил охорони праці для працівників бібліотек

- Розміщення обладнання
- Експлуатація систем освітлення
- Протипожежні заходи
- Відповідальність за техніку безпеки

Наказ Міністерства надзвичайних ситуацій України № 1398 від 12.12.2012 р.

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0041-13>

- **п. 4.1. Усі приміщення бібліотек повинні бути обладнані системами вентиляції і кондиціонування.**
- **п.12. Вимоги безпечного проведення реставрації, консервування та санітарно-гігієнічної обробки бібліотечного фонду – тільки для реставраторів**

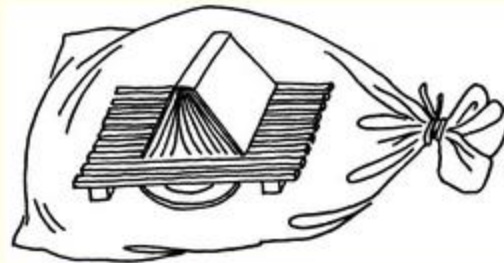

Рис. 17. Дезинфекция книг в целлофановом пакете.

ДЕЗИНФЕКЦІЯ ДОКУМЕНТІВ

- **Дезинфекция документов-** мастер-класс Мироновой Л. А., зав. Центром сохранения библиотечных фондов.
http://metod.library.karelia.ru/master-klassi/master-klass_dezinfektsiya_dokumentov_v_bibliotech.html
- **КНИГА ДОЛЖНА ЖИТЬ ДОЛГО** <http://www.az-print.com/index.shtml?FAQ&MazokN/h003>

Санчас в ФРЦК

Ежедневно сотрудники отдела редких и ценных книг проводят санчас, очищая старинные фолианты от пыли специальным пылесосом с различными насадками и регулятором мощности

Создают по 140 конвертов в месяц

Санитарный день в библиотеке:
как законсервировать книги

<http://www.vesti.ru/videos/show/vid/531799/>

Положення про порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту

Наказ Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду № 53 від 24.03.2008р.

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0446-08>

- **Безоплатне забезпечення спецодягом для захисту від небезпеки від хімічних (пил) та біологічних (цвіль, грибок) факторів**

Типові норми часу на основні процеси бібліотечної роботи/ Наказ МКіТ № 1631/0/16-8 від 29.12.2008 р.

41.	Знепилити фонд за допомогою пилевсмоктувача	одна метро-полиця	5 хв.
42.	Знепилити фонд вручну за допомогою підручних засобів (драбина, робочий столик, візок, відро, ганчірки та ін.)	одна метро-полиця	15 хв.
43.	Перевірити правильність розстановки фонду після знепилювання	одна метро-полиця	5 хв.
44.	Провести дезінфекцію і дезінсекцію фонду	одна метро-полиця	15 хв.
45.	Перевірити дотримання температурних режимів зберігання різних типів видань у бібліотечних фондах	одна перевірка	30 хв.

Санітарно-гігієнічна обробка документів, каталогів та засобів зберігання в Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського: Інструктивно-методичні рекомендації. — К., 1997. — 19 с. (Укладачі — Г.М.Новікова, науковий редактор А.Г.Бровкін)

п.2.2. Бібліотечні фонди знепилюються в санітарний день - останній робочий день місяця.

Санітарний день повинен використовуватися лише за призначенням.

http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:N7UERo6qWhYJ:library.zntu.edu.ua/zakon/i_sanit.html+&cd=1&hl=ru&ct=clnk&gl=ua

ПОРЯДОК ЗНЕПИЛЮВАННЯ БІБЛІОТЕЧНИХ ФОНДІВ

4.2.1. Знепилювання починають із самої верхньої полиці, не порушуючи при цьому порядку розташування документів на полицях.

4.2.2. Передусім пил вилучають з корінців книг, після чого їх знімають з полиці і розміщують відповідно до порядку шифрів на окремому столі або лавці. Звільнену частину полиці протирають вологою ганчіркою з мішковини, а потім сухою марлею.

4.2.3. Розташовані у певному порядку на столі/лавці книги (кожну окремо) старанно знепилюють сухим або вологим ручним способом (п.4.1) у такій послідовності : нижній обріз від корінця, боковий обріз зверху вниз, кришки оправи, і під кінець - найзапиленіший верхній обріз від корінця. За таких умов пил не розмазується ганчіркою по поверхні книги. Після вологого знепилювання книгу протирають сухою марлею. Знепилені книги ставлять на попередні місця

4.2.4. Під час роботи необхідно слідкувати за тим, щоб ганчірки (марля) були чистими, добре викрученими й не залишали вологих плям на книгах. Забороняється брати книги вологими руками.

НОРМИ

п.2.6.:

- за 1 год. робочого часу одна особа повинна знепилити документи, розташовані на **5 - 7 метрополицях** або **20 - 30 каталожних шухляд**; середня норма очищення книг побутовим пилососом становить 10 метрополиць на 1 год.
- для **газет** норма повного очищення кожної переплетеної одиниці - **7,5 м/год.**; у разі часткового очищення (лише верхньої газети та обрізів наступних підшивок) - 20 - 30 м/год.

ПЛАНУВАННЯ

п. 2.5. Напередодні санітарного дня завідувачі відділів (секторів) - фондоутримувачів складають плани робіт у санітарний день із зазначенням:

- кількості осіб, зайнятих у знепилювальних роботах;
- обсягу робіт на кожну працюючу особу;
- засобів знепилювання фондів і приміщень.

п.2.9. Рівномірно розподіляють працюючий по пилоочищенню персонал на окремих ділянках книго-сховищ, зважаючи на проведення повної гігієнічної обробки фонду **один раз на 0,5 або 1-2 роки** (залежно від

Умовна схема по обеспыливанию фонда структурного подразделения на 21.01. 2011 г.

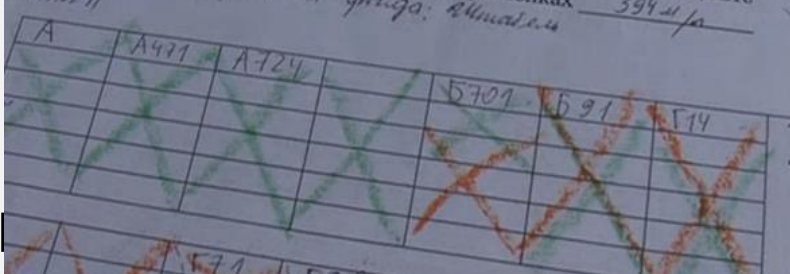
Наименование структурного подразделения 3-ий этаж

Наименование раздела /ов/ фонда Архивистенная литература

Общий объем данного раздела /ов/ в метро/полках 394 м/р

Объемы расчистки фонда: 44м/р

A	A477	A-24			Б709	Б91	Г14	7
								42

МАЙСТЕР-КЛАС

«Санитарный день в библиотеке»

Автор -Миронова Л. А., вед. библиотекарь Центра сохранения
библиотечных фондов Автор видео - Н. К. Хейкинен.

http://metod.library.karelia.ru/master-klassi/master-klass_sanitarnii_den_v_biblioteke.html

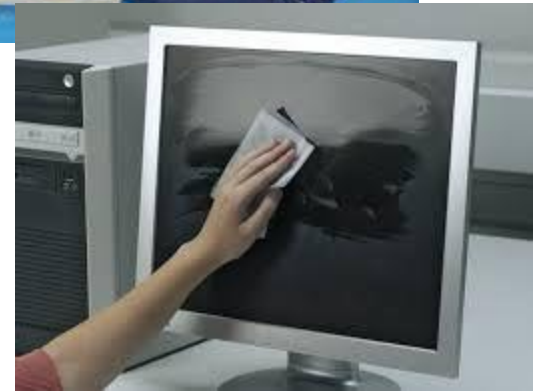
КАТАЛОЖНІ ШУХЛЯДИ ТА КАРТКИ

1. на столі або тумбочці біля каталожної шафи розстелюють зволожену й добре викручену ганчірку (більшу за розміром, ніж шухляда);
2. перевіряють надійність кріплення металевого фіксатора карток у шухляді;
3. однією рукою перевертають шухляду догори дном над ганчіркою, а другою обережно перебирають картки, струшуючи пил на ганчірку;
4. знепилену шухляду повертають на її місце в каталожній шафі;
5. після знепилення декількох шухляд забруднену ганчірку старанно виполіскують.

НОВЕ: САНОБРОБКА ТЕХНІКИ

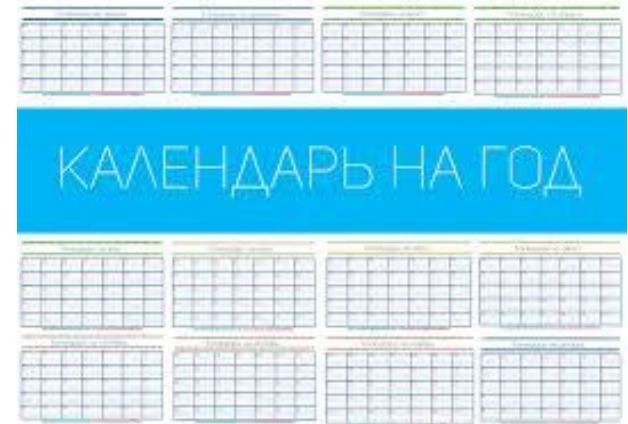
- Системний блок – 1 раз на півроку
- Екран комп'ютера – щотижня
- Клавіатура та мишка – щомісяця (загроза менінгіту, пневмонії, остеомієліту, стафілококу..., бо у 5 разів брудніші від туалету)
- А ще: кнопки виклику бібліотекаря, кнопки телефонів, принтерів...

Підсумки: ДЛЯ КОГО? ЧОГО?

Підсумки: ЯК ЧАСТО?

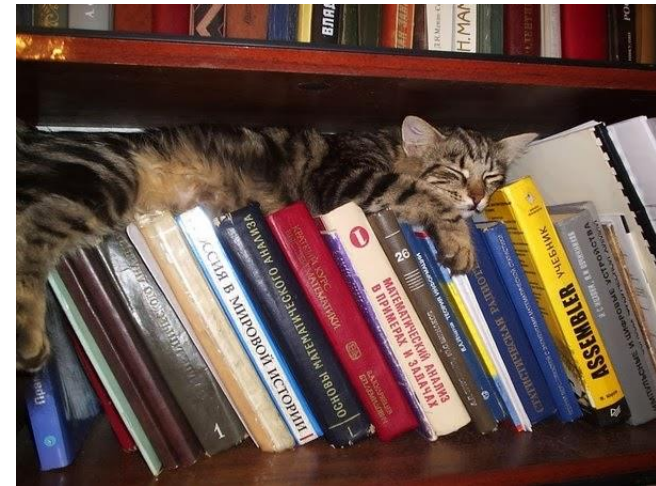

Підсумки: ЩО?

Это шутка - **так** мыть
клавиатуру **нельзя**

Підсумки: ЧИМ?

А это вполне может быть не шуткой))

Друзья!

Напоминаем,
что последний четверг месяца
у нас санитарный день!

Дякую за увагу!

@ • lnazarieva@yandex.ru

f • <https://www.facebook.com/lana.nazarieva>

t • [@LashaNasha](https://twitter.com/LashaNasha)

e • <http://bibliobzor.blogspot.com/>

<http://pushkin.kubannet.ru/Otdels/Otdel%20osnovnogo%20knigohraneney/>

<http://med2c.ru/%D0%BA%D0%BD%D0%B8%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%8F-%D0%BF%D1%8B%D0%BB%D1%8C-%D0%B7%D0%BB%D0%B5%D0%B9%D1%88%D0%B8%D0%B9-%D0%B0%D0%BB%D0%BB%D0%B5%D1%80%D0%B3%D0%B5%D0%BD/>